

STYL-LUS

ANY I

Organ de l'Institut de Figueres

NÚM. 3

JOVENTUT

Jo no volia posar títol a les meves paraules; al meu monòleg; a les meves divagacions; però no m'he pogut abstenir a la suggestió de la paraula JOVENTUT. I és que si hi han paraules que la seva sola essència, el seu concepte pugui suggestionar, joventut com llibertat, com amor, pertanyen sens dubte al gremi d'aquelles i això perquè la seva sola pronunciació ja està plena de matisos i ombrejada pels girs de la fantasia.

Jo no volia posar títol a aquestes paraules, perquè elles són les divagacions d'un poeta que estudia psicologia, i dic d'un poeta que estudia psicologia, perquè em sembla que amb aquesta frase puc mostrar la contradicció que jo trobo en mi mateix i que no acabo d'esbrinar.

La poesia és una mena d'ascetisme de la bellesa, de l'amor, de tota la gama de les afeccions que la psicologia vol estudiar, vol penetrar; ço que la poesia considera bairebé com un sacrilegi, car és sacrilegi el voler endinsar-se, i de fet endinsar-se en l'essència del TABÚ, i la bellesa és tabú per a la poesia.

Joventut—he llegit no recordo on—Joventut, biològicament vol dir acció. I és ben veritat. Joventut, afany de coses estranyes, afany inconeguts, cobejances que gronxen l'esperit amb caires forans a nosaltres, desitjos de fer... de fer que sé jo. Mentre sigui fer per la Joventut, tot és bo, un món nou que s'obra, tot il·luminós, tot gegantí, però que no és prou gran per minvar els nostres entusiasmes.

Per això nosaltres en un moment d'afany creador, va ésser quan ens llençàrem a la edició d'aquest diari. Eduard Spranger, el psicòleg alemany, diu de la joventut: «que la submersió em el secret de la pròpia individualitat, la consciència donada per primeres vegades, del propi Jo, l'exterioritza la joventut amb di-

verses accions, la principal de les quals és precisament l'edició de periòdics. I Spranger afegeix que el que escriuen els joves no serveix de comunicació entre l'escriptor i els llegidors, sinó que és el mirall on l'adolescent es mira a ell mateix. Que l'adolescent es veu gairebé obligat a escriure, perquè és la única manera que té desampellegar-se de les seves pròpies sobreexcitacions, deslliurant-les al diari o a la poesia, a aquest diari que recull ses tristesses i alegries, que sembla que l'escolti.

Per això ens l'estimem tant el nostre STYL-LUS; per això quan estem escriguent unes ratlles per a ell; quan estem buscant aquella imatge fugissera que s'amotllaria al nostre escrit; quan intentem pescar al vol aquella consonant que ha perpellejat un moment en el camp de la nostra imaginació però que ha escapat, lleugera papellona, moments després, aquella consonant que fa falla a la nostra poesia, sembla talment que al nostre costat es senti una remor estranya, que jo la conec, és la Joventut eterna que mormola poesia. Però és una joventut fresca i rosada; una joventut d'ànima i de cos; no aquella joventut trista de Faust, que tenia el cos jove però ànima vella i destroçada; sí, davant d'ella no podríem aguantar-nos un somriure sarcàstic. Pobre Faust! Si la joventut de l'ànima és la única que val la pena d'ésser viscuda.

Per això ens l'estimem tant el nostre diari, car com diu el psicòleg, és el mirall on són reflectides totes les nostres il·lusions i esperances. Si quan la màquina negra de la impremta va acabant els exemplars, nosaltres la rodegem, tots freturosos; si estic segur que tots nosaltres amotllàvem els batecs dels nostres cors als de la màquina negra! I amb quin dalt no el fullejàvem. Si sembla que glateix en les nostres mans! Per això ens l'estimem tant el nostre diari. Ja ho diu el psicòleg: «Aquests diaris són troços desglosats de la joventut mateixa». Per això ens l'estimem tant!!

M. CASALS COLLDECARRERA.

Una expedició emocionant

Una de les coses que més agrada als aïmants de narracions d'aventures, és sens dubte les històries d'expedicions a ambdós Pols; Es per això que m'he decidit a contar-vos-en una, que segurament serà ben poc coneguda de vosaltres.

El 26 d'Octubre de l'any 1914, sortia de Buenos Aires amb direcció al Pol Sud, Mr. Ernest Shackleton a bord de la goleta ballenera «ENDURANCE» i acompanyat d'uns 28 homes. «L'Endurance» era un vaixell relativament petit (d'unes 240 tones) i havia estat construït a Anglaterra.

El pla de Mr. Shackleton, era atravesar el continent antàrtic en tota la seva extensió amb la finalitat d'efectuar diversos estudis. Un d'ells era l'estudi dels problemes meteorològics. Les regions antàrtiques són el punt de partida dels temporals que, amb molta violència es desencadenen sobre Chile i Argentina, i per això es donava gran importància a n'aquest estudi. Mr. James, un dels companys de Shackleton, es proposava estudiar el magnetisme; Mr. Wordle, el gran geòleg, la cadena de muntanyes Vittoria, etc. L'expedició havia de durar, segons càlculs, 2 anys.

Fins a Febrer de 1915, tot va anar com s'havia projectat, però en aquesta data es va perdre tota notícia dels exploradors.

El cap de Govern britànic, va proposar al Parlament l'organització d'una caravana de socors, però fins al Maig de 1917 en que Shackleton va arribar junt amb cinc dels seus homes, als establiments balleners de la Georgia del Sud, i d'allí a les illes Falklands, no es va tornar a saber res més de l'«Endurance».

En el mar de Weddell, l'ENDURANCE havia quedat empresonat entre els gels. La temperatura anà baixant cada dia, fins arribar a 24 graus sota zero. La distància que separava l'ENDURANCE de la costa, era bastant gran; però el quedar-se dintre el vaixell oferia, entre altres, el perill de que els grans icebergs que xocava amb tanta força contra les seves parets, amenaçaven pulveritzar-lo. Davant la poc falaguera perspectiva de morir aixafats,

Shackleton ordenà als seus companys que abandonessin l'ENDURANCE. Elegiren el troç de gel qu'els hi semblà més segur i allí varen transportar les provisions.

D'aqueixa manera varen viure durant 60 dies, fins que decidiren marxar cap a l'illa més propera, qu'estaba situada a 640 milles d'allí. Encara no havien recorregut 100 milles, quant molts d'ells estaven ja mig morts de cansament, per quina raó decidiren excavar una gruta en el gel. Després d'instalar-hi els seus homes, Shackleton junt amb cinc voluntaris, es va dirigir cap a la Georgia del Sud, aont varen arribar després d'una infinitat de perills i exposant constantment llurs vides. Els restants components de l'expedició, varen ésser salvats més tard per una caravana de socors.

En quant als resultats científics de l'expedició, pot dir-se que varen ésser gairebé nuls.

RAFEL PALLISERA.

Encare que tard felicitem no menys cordialment al nostre Director, Sr. Emili Donato i Senyora per el naixement del seu hereu.

LA REDACCIÓ

DONA

Dona,
flor de cadència i d'armonia;
veire de records i d'il·lusions;
caires grecs de forma ambigua.

Dona

Il·lusions

Il·lusions

Il·lusions...

Hi ha un veire de cristall
que xarbota perfums d'alegria.
Ací el meu cor és el cristall
que xarbota
gota a gota
poesia.

A l'amic C.....

Aquell té el nas llarc;
però més n'és el meu;
no me'n he adonat
fins que he vist el seu.

De nassos n'hi ha
que no els pots gafar
però els nostres, amic
ja no són així.

Jo no dic que siguin
del tot estrafets,
ja que molts voldrien
tenir-los per ells.

Però jo t'aconsello
estimat company,
que amaguem els nassos,
i no els portem mai.

Ja que tu el tens llarc
però el meu n'és més,
procura pregar,
que no creixin més.

Vols creure'm, amic?
d'això no fem cas
i mirem de seguir,
amb el nostre nas.

Alfred Camps.

Mart i els seus possibles habitants

Al disertar sobre aquest títol no vull afirmar ni la existència ni la no existència d'habitants al planeta Mart, sinó que vull parlar amb un caire purament d'estudi, deixant al lliure albir de cada hù el creure una cosa o altre, jo solament vull iniciar, donar peu, a un tema que califico de interessant.

Tots vosaltres habeu sentit parlar i potser discutir i tot sobre el tema dels habitants de Mart, ja se jo que em trobaré davant de dues opinions: una, la primera, que no creurà en absolut, la existència d'ells, un altre en canvi, que creurà sincerament en la existència d'aquests habitants; plantegem ara els inconvenients de cada una d'aquestes opinions.

Contestaré als primers dient-los-hi: Perqué a d'ésser solament la Terra el planeta que ha de tenir habitants, essent peti a i insignificant davant la diversitat d'astres com la que hi ha en el sistema planetari

La segona opinió la trobareu mes raonada després de combatuda la primera, però jo puc dir-vos: És que tots els planetes i demés astres en general están amb les mateixes condicions que nosaltres? Ja se també que els que creieu en la segona opinió, emportats per la vostra imaginació (o influenciats per novel·letes puerils) haureu creat uns habitants estrofolaris, rars, purament fantàstics, però com que la imaginació d'una persona a l'altre varia tant que potser tots els habitants que us haveu figurat son completament distints, doncs així, o alguns o tots ens equivoquem: uns altres no deixant-se endur per la fantasia cauen a mans de la ignorancia, creient que els habitants dels altres astres (a n'aquest cas Mart) són poc més o menys iguals a nosaltres, els habitants de la Terra. Però el que es vulgui figurar un habitant, no ha de deixar-se endur ni per la imaginació, ni per la ignorancia o per l'infantivolitat, sinó que ha d'establir unes certes relacions entre l'astre i la Terra, seguint determinades regles i fent algunes comparacions amb l'ús i coneixement de la geologia i de la química tals com les següents: les condicions atmosferiques, el radi de l'astre del que deriva la velocitat d'aquest, les forces d'atracció que farien que l'ésser sigui mes o menys alt, mes o menys forçut, la composició del sol que com és demostrat influeix molt en la composició dels essers que sobre ell viuen.

Hem d'atendre també a la temperatura que influirà intensament sobre l'ésser: hem de recordar la vegetació que influirà en la classe d'aliments que els éssers ingereixin i això modificarà la constitució de l'aparell digestiu tan en referencia a les glandules com a n'els altres elements de dit aparell, i hem de pensar amb tantes i tantes altres coses que ens fraien variar constantment el concepte que tinguessim dels éssers existents en aquell astre.

Així és que podem creure en l'existència d'habitants al esmentat planeta però no podem figurar-nos com són per les grans dificultats i enorme treball que això significa i poguent a fi de comptes equivocar-nos.

Veig ara, que potser volguent aclarir aquestes equivocacions a alguns els hi he tirat per terra la seva creencia sobre això, i els hi he complicat un tema que ells tenien per segur, però jo crec que és preferible això que el tenir i divulgar una opinió possiblement equivocada.

A. CASADEMONT DURAN.

Esportives

En el nostre Institut no es fa esport; és una llàstima, l'esport és la més simbòlica manifestació de la vida moderna, presses, inquietuts, tot en un moment. En l'esport, l'home modern, hi ha buscat una manera de gastar saludablement una part de les energies que ens don la vida moderna.

Considero una llàstima: que un centenar de nois joves, pletòrics de vida, encara no hagin pogut escollir d'entre ells, onze per a formar un equiq, i poder jugar contra els altres equips locals. Que podent mantenir un camp de tennis, hagi hagut de desaparèixer l'únic que hi havia en la nostra ciutat, a causa de la manca de jugadors.

Ja sé que un petit grup de entusiastes, em dirà que sí, que hi ha afició als esports, però, que es desenganyin, ni ells ni ningú a la nostra ciutat—fora de un petit nombre de persones—és aficionat més que al foot-ball i qualsevol intent de implantar un nou esport fracassaria sorollosament a casa nostra; això ja s'ha demostrat, quan havent construït un magnífic camp de basquet-ball en la propietat del senyor Castellví i que aleshores usava l'Institut, per cam d'esports dels seus alumnes, quedà aviat, aquell, fet una llàstima per no servir; no vull amb aquestes línies censurar als meus companys però si advertir-los de que abans que del foot-ball s'haurien de preocupar una mica més de l'atletisme i del pur gimnàs car ni el foot-ball ni cap altre esport pot ésser sense aquesta preparació.

Jo crec que el que s'hauria de fer seria—aprofitant l'avinentsa de la vinguda dels companys gironins—unes proves d'atletisme; i per realitzar-ho, fundar una secció d'atletisme en el nostre Institut, quan més aviat millor; per iniciar-la podriem confiar amb el claustre, que segurament comprendent les poderoses raons que ens impulsa a fer això, no s'hi negaria. Si la data per la que he proposat aquest festival fos massa propera, podria ferse el dia de la festa del nostre primer centre docent, ja que faria de molt bon veure que al costat de l'art s'hi posés la força.

Soposo que aquest meu petit article serà comprés i ben rebut—com jo espero—tant per part dels meus condeixebles com per part del Claustre que es té de fer càrrec de la importància de l'esport per fer homes forts, que és el que precisament necessita Catalunya.

LLUÍS MARTIN SERRA.

Repòrter d'ocasió

Decididament, durant aquests últims dies, amb les obres itot sels romanços amb què es dignen obsequiar-nos, es desenrotlla una vida, que, certament no és vida de prínceps ni marquesos.

Impossibilitat de donar voltes al claustre, amb certes nenes que jo coneixo, jo, (perdoneu-me l'apel·latiu, si us sap greu, diré un servidor de vostès) pobre i humil estudiant, (que ben dit eh?) m'aborreixo sobiranament.

Decidit per mi, ¡ai! dic un servidor, anotar tots els pensaments que passen per la meua escassa memòria (l'altre dia vaig comprar-ne 10 cts., i se m'està acabant. Estic veient que n'hauré de comprar més).

Agafó paper i llapis, em poso la gorra (perdoneu, ara em recordo que no en porto) decidit a contar les mosques de les quals no n'he vist una ni per casualitat, estan, com sabeu en aquest beneït mes de «marzo ventoso» com diuen els castellans; un servidor no els hi trobo la raó, al menys aquest any perquè en lloc de les terribles ventoleres que això anuncia, hem vist i sentit caure unes pedregades que deixen a un sense sentit. (L'altre dia, vaig agafar una pulmonia per haver fet gimnàs al terrat sense camisa. Em va agafar la pluja, i per més que vaig córrer no vaig poguer evitar que la pedregada que va venir després em deixés xop com un peix, i les pedres em deixessin el cap ple de bonys).

Molt bé (per mi, amb aquells resultats no gaire). Doncs tornant a allò de les mosques, crec que deuríem esperar l'istiu per poder trobar-les.

I ara deixant les mosques i tornant a la meua «reporteria» miraré si puc dir-vos algunes de les coses que se m'ocorren (alguna bestiesa, deureu pensar.)

Doncs ja convertit en repòrter, agafó el paperet i el llapis, i me'n vaig amb la Pa... rès que no ho dic; no vull comprometre a ningú. Li xerro:

—Escolta P... (ai! no me'n recordava) què te'n sembla d'aquestes obres que es vénen desenrotllant aquests dies)?

—Home, ja et diré. Amb tot i ésser una pregunta que no m'agrada gaire, miraré de contestar-te. Encara que les obres siguin tan molestes, a la fi, tindrem un Institut estupendo.

—Jo penso que és una porqueria. ¡Plaf! la clatejada, va agafar-me tant d'improvist, que vaig quedar veient les estrelles; quan vaig tornar amb mi, la Pa... ¡que no! ja no hi era.

Sense èxit de part de les noies, vaig pensar amb els nois.

Vaig encaminar-me a un del sisè i passant-me la mà per la galta inflada, vaig dir-li.

—Eh, que és una gran molèstia tenir que anar inflat?

El noi no va ni tan sols contestar-me; precisament era bastant gros de panxa; em va agafar i, ¡Pom! ¡Plaf!

Un ull de vellut i dos galtes inflades.

Realment no serveixo per aquesta feina.

No sé si buscar-ne un altre, i estic a punt de dedicar-me a una professió més fina i delicada: domador de tigres per exemple.

Però no: pensant-ho bé ja que en la terra no he tingut èxit, potser el tingui en les altures.

¡Si! Pujo al primer pis, i obrint una finestra, m'encaro amb un obrer, i li disparo:

Escolti'm, quant guanyeu?

L'obrer, potser tindria massa feina, el cas, és que no em va contestar. Jo que li repeteixo la pregunta:

Si no te'n vas..... (va dir-ho; mes jo no ho goso repetir. Aquell treballador, mal-encarat com el dimoni, feia una cara capaç de fer por al més valent).

Vaig baixar tot esporuguit sense ganes de tornar més a fer de repòrter. Aquell dematí tocaven tres classes, i vaig fer campana de totes. ¡I tot per aquesta maleïda reporteria! Vaig agafar el paper on havia anotat les respostes, i el vaig trepitjar, més empipat que no sé què.

Arribo a casa amb el cap baix i la mirada trista.

Joan, a estudiar!

¡Vatugal! ¡Maleïts llibres!

Els agafó amb tantes ganes d'estudiar com de tirar-me a un pou.

Faig veure que estudio; tinc una novel·la dissimulada amb les mans.

A la tarda, tot anant a l'Institut trobo el paper on tenia les notes de repòrter. El tiro a la cloaca, ple de despit vers els periòdics.

Creieu-me, amics, no vos fiqueu a repòrters sense saber l'ofici. Sinó us pendran per uns burros com ara soc jo.

J. MARCA

Ens ha sapigut molt greu de la manera com s'ha pres el nostre públic una cosa que nosaltres vàrem fer innocentment. Preguem a la Sta. Juandó que ens dispensi el greuge cosa que esperem de la seva comprensió. I tornem a invitar a tots els nostres companys a què col·laborin en el nostre periòdic en la seguretat de que això no té de passar més.

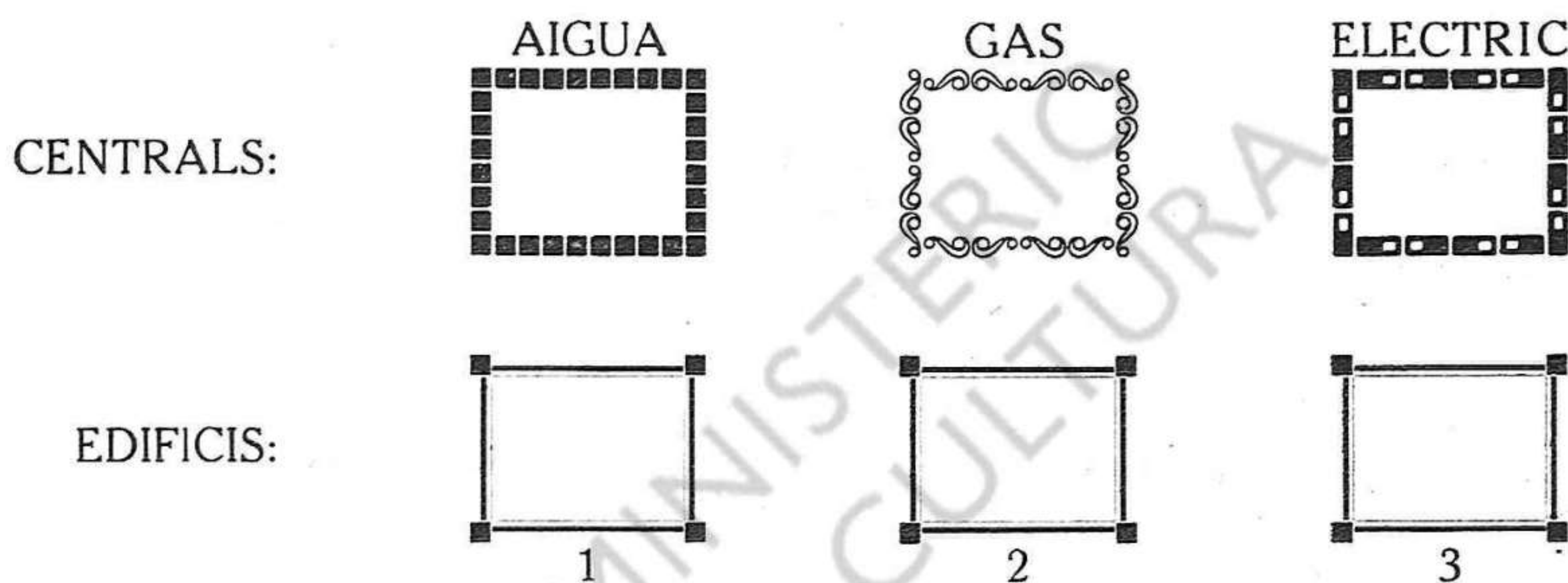
La Redacció.

Calçats El Transwaal

Regalarà un parell de sabates als primers tres estudiants que en el terme de quinze dies presentaran la següent solució:

Donar desde les tres centrals indicades, aigua, gas i electricitat a cada un dels tres edificis posteriors, sense creuar-se cap línia.

Abans de fer les vostres compres per la prop vinent temporada d'estiu, visiteu els nostres aparadors on admirareu els models de més novetat i preus baratissims.

Fontdecaba

sastre

Rambla, 22

Figueres

Famàrcia del

Doctor Martín

Anàlisis d'aigua, llets, sang, orina, pus i productes patològics

Específics

Joaquim Vinyoles

Mestre de cases

Ofereix els seus serveis

Olivars, 14

FIGUERES

Novetats Selectes i Articles de Calitat

Casa Comas

Merceria

Farmàcia

Castellví

Figueres

Antiga Casa Massot

Plaça de la República, 25 i 26

Rebudes les nove-
tats de Primavera

Gramofonos y discos
Radio-Telefonia
Retratos de todas clases
Articulos fotograficos

Fotografia
T O R T

Monturiol, 18

Caamaño, 17

Sastreteria

G O U

Carrer President Macià, 28

FIGUERES

"El prestigi d'un trajo ben tallat, existeix. Anan ben abillat és la decissió raonada d'un home intel·ligent. El seu èxit a la vida rendeix en gran part en la seva correcció persistent i el seu vestir el·legant."

No oblideu que

Puig - Paris

vesteix bé.

Cristalleries

Porcellanes

Joan Ymbert

Rambla 24

Figueres

Farmàcia

Deulofeu

Figueres